

Seat No. : _____

NA-102

November-2019

M.Com., Sem.-I

401 : Financial Economics

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (અ) નાણાકીય વ્યવહારોના લક્ષણોની ચર્ચા કરો.

14

અથવા

નાણાકીય બજારના લક્ષણોની સમજૂતી આપો.

(બ) એક-બે લીટીમાં વ્યાખ્યા આપો.

4

(1) મૂડી

(2) ફાઈનાન્સ

(3) એસેટ

(4) વેલ્થ

2. (અ) નાણાકીય ગણતરી માટેની વર્તમાન મૂલ્ય અને ડિસ્કાઉન્ટિંગ પદ્ધતિની સમજૂતી આપો.

14

અથવા

જોખમની માપણીના મુખ્ય વિચારોની ચર્ચા કરો.

4

(બ) નીચેનાના અર્થ આપો :

(1) વાર્ષિક આવકો

(2) વળતરનો દર

(3) ડિસ્કાઉન્ટ દર

(4) અસ્થિરતા

P.T.O.

3. (अ) डेईन्स द्वारा आपवामां आवेल व्याजना दरना सिद्धांतनुं परीक्षाएु करो.

14

अथवा

बैंको अने नाशाकीय संस्था द्वारा लाहवामां आवता व्याजदरनी पद्धतिओ यर्यो.

(अ) व्याख्या आपो.

3

(1) व्याजनो दर

(2) नाशाकीय बजार

(3) जोषम

4. (अ) बजार मूल्य मापनना सिद्धांतो समजावो.

14

अथवा

भावी किंमतोना सिद्धांतोमांथी कोषपणु अक सिद्धांत यर्यो.

(अ) व्याख्या आपो.

3

(1) लवाही प्रक्रिया

(2) डेरिवेटिव्ज

(3) डोरडींग

—

Seat No. : _____

NA-102

November-2019

M.Com., Sem.-I

401 : Financial Economics

Time : 2.30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Discuss the characteristics of financial transaction. 14

OR

Explain the characteristics of financial market.

(B) Define in one or two lines. 4

(1) Capital

(2) Finance

(3) Asset

(4) Wealth

2. (A) Explain the present value & discounting method for financial calculation. 14

OR

Discuss the basic ideas of risk measurement. 4

(B) Give the meaning of following :

(1) Annuities

(2) Rate of return

(3) Discounting rate

(4) Volatility

P.T.O.

3. (A) Examine the theory of interest rate given by Keynes.

14

OR

Discuss the method of charging interest rate by banks & financial institutions.

(B) Define.

3

- (1) Rate of interest
- (2) Financial market
- (3) Risk

4. (A) Explain the principles of market valuation.

14

OR

Discuss any one theories of pricing of futures.

(B) Define :

3

- (1) Arbitrage
 - (2) Derivatives
 - (3) Hoarding
-

NA-102

November-2019

M.Com., Sem.-I

Economics

(401 : Economics of Developing Countries)
(Old Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) આર્થિક વિકાસનો અર્થ અને નિર્દેશકો સમજાવો.

અથવા

આર્થિક વિકાસનો અર્થ આપો અને 'જીવનની ભૌતિક ગુણવત્તા સૂચકાંક' વિશે નોંધ લખો.

(B) બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો.

(1) આર્થિક વિકાસ એ -

- (a) એક પરિમાણિય પ્રક્રિયા છે.
 (b) બહુપરિમાણિય પ્રક્રિયા છે.
 (c) વિકસિત દેશોને લગતો ખ્યાલ છે.
 (d) ઉપરમાંથી કોઈ નહિ.

(2) જીવનની ભૌતિક ગુણવત્તા સૂચકાંક (PQLI) _____ આપ્યાં.

- (a) એડમ સ્મિથ (b) માર્શલ
 (c) મોરિસ (d) અમર્ત્ય સેન

(3) દેશના વિકાસની નિશાની છે.

- (a) જીવનની ઊંચી ગુણવત્તા (b) વધુ માથાદીઠ આવક
 (c) વધુ ને વધુ ઉદ્યોગો (d) વાહનવ્યવહારના વધુ સાધનો

(4) માથાદીઠ આવક એટલે -

- (a) વ્યક્તિગત આવક (b) ખર્ચવાપાત્ર આવક
 (c) સરેરાશ આવક (d) પ્રત્યેક નાગરિકની આવક

2. (A) સમતોલ વૃદ્ધિની વ્યૂહરચનાનો ખ્યાલ સમજાવો.
અથવા

અસમતોલ વૃદ્ધિની વ્યૂહરચનાનો ખ્યાલ સમજાવો.

(B) બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો.

(1) અસમતોલ વૃદ્ધિની વ્યૂહરચનાનો ખ્યાલ કોણે સમજાવ્યો ?

- (a) પીગુ (b) હર્ષમેન
 (c) એડમ સ્મિથ (d) કેઈન્સ

(2) મોટા ધક્કા (Big Push)ના સિદ્ધાંત મુજબ સૌપ્રથમ રોકાણ _____ માં થવું જોઈએ.

- (a) પ્રત્યક્ષ ઉત્પાદકીય પ્રવૃત્તિ (b) અર્થતંત્રના બધા ક્ષેત્રો
 (c) સામાજિક માથાદીઠ મૂડી (d) ઉપરના બધા જ

- (3) અસમતોલ વૃદ્ધિના કારણે નવસર્જન _____ થાય છે.
- (a) નિરુત્સાહ (b) પ્રોત્સાહિત
(c) સ્થિર (d) ઉપરમાંથી એકપણ નહિ
- (4) વૃદ્ધિનું હેરોડ મોડલ આધારિત છે.
- (a) મૂડી ઉત્પાદકતા (b) બચત આવક ગુણોત્તર
(c) (a) અને (b) બંને (d) શ્રમની ઉત્પાદકતા

3. (A) માનવ વિકાસનો અર્થ આપો. માનવ વિકાસના નિર્દેશકો ચર્ચો.

14

અથવા

માનવ વિકાસ આંક (HDI), માનવ ગરીબી આંક (HPI), જાતિ વિષયક આંક (GDI)ના ખ્યાલો સમજાવો.

(B) બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો.

3

- (1) નીચેનામાંથી કયો માનવવિકાસ માપદંડ નથી ?
- (a) HDI (b) GDP
(c) HRD (d) HPI
- (2) માનવ ગરીબી આંકને કોના દ્વારા વિકસાવવામાં આવ્યો ?
- (a) USA (b) UK
(c) UNO (d) IMF
- (3) જાતિ સૂચકઆંકમાં શેનો સમાવેશ થાય છે ?
- (a) GDI (b) GEM
(c) HPI (d) (a) અને (b) બંને

4. (A) વહીવટ અને સંચાલન વચ્ચેના તફાવતો ચર્ચો.

14

અથવા

પારદર્શિતા અને ઉત્તરદાયિત્વના ખ્યાલો વિગતે સમજાવો.

(B) બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો.

3

- (1) સંચાલન _____ સાથે સંબંધિત છે.
- (a) નીતિ ઘડવા (b) નીતિ અમલીકરણ
(c) (a) અને (b) બંને (d) નિર્ણયીકરણ
- (2) વહીવટને શું લાગે-વળગે છે ?
- (a) ધિરાણ (b) વેચાણ
(c) નીતિ ઘડતર (d) ઉપરમાંથી કોઈ નહિ
- (3) વહીવટમાં પારદર્શિતા મતલબ
- (a) લોકોને માટે બધી જ માહિતી પ્રાપ્ય
(b) લોકોને મળતી પ્રામાણિક માહિતી
(c) ઉપરમાંથી કોઈ નહિ
(d) (a) અને (b) બંને

NA-102

November-2019

M.Com., Sem.-I

Economics

(401 : Economics of Developing Countries)
(Old Course)

[Max. Marks : 70

Time : 2.30 Hours]

1. (A) Explain the meaning and indicatory of economic development.

14

OR

Give the meaning of economic development and write a note on 'The physical quality of life index'.

4

(B) Multiple Choice Questions.

(1) Economic development is a

- (a) single dimensional process
- (b) multi dimensional process
- (c) concept of developed countries
- (d) None of the above

(2) The physical quality of life index (PQLI) is developed by

- (a) Adam Smith
- (b) Marshall
- (c) Morris
- (d) Amartya Sen

(3) The sign of country's development is

- (a) higher standard of living
- (b) higher per capita income
- (c) more and more industries
- (d) more means of transport

(4) Per capita income means

- (a) Personal income
- (b) Disposable income
- (c) Average income
- (d) Income of every citizen

14

2. (A) Explain the concept of balance growth strategy.

OR

Explain the concept of unbalance growth strategy.

4

(B) Multiple Choice Questions.

(1) Who explained the concept of unbalanced growth strategy ?

- (a) Pigou
- (b) Hirschman
- (c) Adam Smith
- (d) Keynes

(2) As per big push theory investment must be made first in

- (a) direct productive activities
- (b) all sectors of economy
- (c) social per head capital
- (d) all the above

P.T.O.

- (3) Because of unbalanced growth invention get
 (a) Discourage (b) Encourage
 (c) Stable (d) None of the above
- (4) Harrold's model of growth depends on
 (a) capital productivity (b) saving income ratio
 (c) (a) and (b) both (d) labour productivity

3. (A) Give a meaning of Human development. Discuss the indicatory of human development. 14

OR

Explain the concept of human development index (HDI), human poverty index (HPI), gender development index (GDI). 3

(B) Multiple choice questions.

- (1) Which of the following is not measure of human development ?
 (a) HDI (b) GDP
 (c) HRD (d) HPI
- (2) Who developed human poverty index ?
 (a) USA (b) UK
 (c) UNO (d) IMF
- (3) Which is included in gender index ?
 (a) GDI (b) GEM
 (c) HPI (d) (a) and (b) both

4. (A) Discuss the differences between administration and management. 14

OR

Explain in detail the concept of transparency and accountability.

(B) Multiple choice questions : 3

- (1) The term management relates with
 (a) policy formulation (b) policy implementation
 (c) (a) and (b) both (d) decision making
- (2) Administration is concerned with
 (a) financing (b) marketing
 (c) policy formulation (d) none of the above
- (3) Transparency in administration means
 (a) unfettered access to public (b) reliable information to public
 (c) none of the above (d) (a) and (b) both

NA-102
November-2019
M.Com., Sem.-I
Economics
(401 : Business Economics)
(New Course)

[Max. Marks : 70]

14

Time : 2:30 Hours]

1. (A) અર્થતંત્રના પાયાના પ્રશ્નો અને તેને ઉકેલવા ભાવતંત્રનો કાળો જણાવો.
અથવા
(B) ધંધાકીય અર્થશાસ્ત્રનો અર્થ આપો. ધંધાકીય અર્થશાસ્ત્રનું કાર્યક્ષેત્ર વર્ણવો.
- (1) બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો.
(1) ધંધાકીય પ્રવૃત્તિ છે.
(a) આર્થિક પ્રવૃત્તિ (b) સામાજિક પ્રવૃત્તિ
(c) ધાર્મિક પ્રવૃત્તિ (d) રાજકીય પ્રવૃત્તિ
- (2) ધંધાકીય અર્થશાસ્ત્ર છે.
(a) સમગ્રલક્ષી સ્વરૂપ (b) એકમલક્ષી સ્વરૂપ
(c) આંતરરાષ્ટ્રીય સ્વરૂપ (d) ઉપરમાંથી કોઈ નહિ
- (3) ધંધાકીય સંસ્થાઓનો મુખ્ય ઉદ્દેશ છે.
(a) પ્રતિષ્ઠા (b) સત્તા
(c) નફો (d) ઉત્પાદન
- (4) આર્થિક પ્રશ્નો આ કારણે ઉદ્ભવે છે.
(a) સાધનોની અછત (b) સાધનોનો વૈકલ્પિક ઉપયોગ
(c) લોકોની અમર્યાદિત માંગ (d) ઉપરના બધા જ
2. (A) માંગની સાપેક્ષતા એટલે શું ? માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતાને અસર કરતા પરિબલો વર્ણવો.
અથવા
(B) પરિવર્તનશીલ સાધન પ્રમાણનો નિયમ વિગતે સમજાવો.
- (1) બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો.
(1) ઉત્પાદન વિષેય _____ પરિબલો વચ્ચેનો સંબંધ દર્શાવે છે.
(a) ઉત્પાદન અને ઉત્પાદનના સાધનો
(b) ઉત્પાદન અને ખરીદી
(c) ઉત્પાદન અને વેચાણ
(d) ઉત્પાદન અને માંગ
- (2) મીઠાની માંગ છે.
(a) સાપેક્ષ (b) અનપેક્ષ
(c) સંપૂર્ણ સાપેક્ષ (d) સંપૂર્ણ અનપેક્ષ

- (3) વસ્તુની કિંમતમાં ઘટાડાથી જોવા મળે છે.
 (a) માંગમાં ઘટાડો
 (b) ગ્રાહકની વાસ્તવિક આવકમાં ઘટાડો
 (c) ગ્રાહકની વાસ્તવિક આવકમાં વધારો
 (d) ઉપરમાંથી કોઈ નહિ
- (4) વર્તમાન વિચારધારા મુજબ, ઘટતા મળતરનો નિયમ લાગુ પડે છે.
 (a) કૃષિ ક્ષેત્ર (b) ખાણ ક્ષેત્ર
 (c) ઉદ્યોગ ક્ષેત્ર (d) ઉત્પાદનના બધા ક્ષેત્રોમાં

3. (A) પૂર્ણ હરિકાઈ, ઈજારા અને ઈજારાયુક્ત હરિકાઈના બજારમાં સરેરાશ આવક અને સીમાંત આવકના ખ્યાલો સમજાવો. 14

અથવા

ઈજારામાં કિંમત અને ઉત્પાદન નિર્ધારણ કઈ રીતે થાય છે તે સમજાવો.

- (B) બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો. 3

- (1) જો વ્યક્તિગત પેઢીની માંગરેખા આડી ધરીને સમાંતર હોય તે દર્શાવે છે કે
 (a) પેઢી કિંમત નિર્ધારિત કરનાર છે.
 (b) પેઢી કિંમત સ્વીકારનાર છે.
 (c) સીમાંત આવક = સીમાંત ખર્ચ
 (d) ઉપરમાંથી કોઈ નહિ
- (2) સાધનોની કાર્યક્ષમ ફાળવણી આમાં શક્ય છે.
 (a) ઈજારો (b) ઈજારાયુક્ત હરિકાઈ
 (c) પૂર્ણ હરિકાઈ (d) ઉપરના બધા જ
- (3) ઈજારાયુક્ત હરિકાઈનું મહત્ત્વનું લક્ષણ કયું છે ?
 (a) અસામાન્ય નફો (b) એક જ ઉત્પાદક
 (c) (a) અને (b) બંને (d) વસ્તુ વિવિધતા

4. (A) પૂર્ણ ખર્ચ કિંમતનીતિની પદ્ધતિ સમજાવો. 14

અથવા

સીમાંત ખર્ચ આધારિત કિંમતનીતિ ચર્ચો.

- (B) બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો. 3

- (1) જ્યારે બજારમાં નવી વસ્તુ દાખલ કરવામાં આવે છે ત્યારે પેઢી કિંમત, સરેરાશ ખર્ચ કરતા _____ નક્કી કરે છે.
 (a) ઊંચી (b) નીચી
 (c) સરખી (d) ઉપરમાંથી કોઈ નહિ
- (2) ટૂંકાગાળાની કિંમત નિર્ધારણ માટે _____ કિંમતનીતિનો ઉપયોગ થાય છે.
 (a) કુલ ખર્ચ (b) સ્થિર ખર્ચ
 (c) સીમાંત ખર્ચ (d) ઉપરના બધા જ
- (3) મલાઈ કાઢવાવાળી (Skimming) કિંમત નીતિ એ શરૂઆતના તબક્કામાં _____ કિંમત નક્કી કરવા તરીકે ઓળખાય છે.
 (a) સરેરાશ (b) સ્થિર
 (c) નીચી (d) ઊંચી

NA-102
November-2019
M.Com., Sem.-I
Economics
(401 : Business Economics)
(New Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Explain basic problems of an economy and role of price mechanism to solve it. 14

OR

Give the meaning of business economics. Describe the scope of business economics.

- (B) Multiple choice questions. 4

- (1) Business activity is a

- (a) economic activity (b) social activity
 (c) religious activity (d) political activity

- (2) Business economics is

- (a) macro in nature (b) micro in nature
 (c) international in nature (d) none of the above

- (3) The main objective of a business organisation

- (a) prestige (b) power
 (c) profit (d) production

- (4) Economic problems arise because of

- (a) scarcity of resources
 (b) alternative uses of resources
 (c) unlimited wants of the people
 (d) all the above

- (A) What is elasticity of demand ? Describe the factors affecting price elasticity of demand. 14

OR

Explain in detail the law of variable proportions.

- (B) Multiple choice questions. 4

- (1) production function shows the relationship between _____ factors.

- (a) production and factors of production
 (b) production and purchase
 (c) production and sale
 (d) production and demand

- (2) Demand for salt is

- (a) elastic (b) inelastic
 (c) perfectly elastic (d) perfectly inelastic

- (3) A fall in the price of a commodity leads to
 (a) fall in demand
 (b) a fall in the consumer real income
 (c) arise in the consumers real income
 (d) none of the above
- (4) According to current thinking the law of diminishing returns applies to
 (a) agriculture sector (b) mining sector
 (c) industry sector (d) all sectors of production

3. (A) Explain the concept of average and marginal revenue in perfect competition, monopoly and monopolistic competition market. 14

OR

Explain how price and output are determined under monopoly.

- (B) Multiple choice questions. 3

- (1) If the individual firms demand curve is horizontal, it shows that
 (a) the firm is a price maker
 (b) the firm is a price taker
 (c) marginal revenue = marginal cost
 (d) none of the above
- (2) Efficient allocation of resources is possible under,
 (a) monopoly (b) monopolistic competition
 (c) perfect competition (d) all the above
- (3) Which is the important feature of monopolistic competition ?
 (a) Abnormal profit (b) single producer
 (c) (a) and (b) both (d) product differentiation

4. (A) Explain the full cost pricing method. 14

OR

Discus marginal cost based pricing policy.

- (B) Multiple choice questions. 3

- (1) Whom a new product is introduce in the market, firm to fix price, _____ marginal cost.
 (a) above (b) below
 (c) equal (d) none of the above
- (2) For short term price fixing _____ pricing policy is used.
 (a) total cost (b) fixed cost
 (c) marginal cost (d) all the above
- (3) Skimming pricing is known as charging _____ price in initial stage.
 (a) average (b) fixed
 (c) low (d) high